	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П Дата: 10.01.2012 г. Страница 1 от 16 стр.

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН

ФАКУЛТЕТ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ”

ОДОБРЯВАМ:
Декан на ФОЗ
(Проф. д-р С. Янкуловска, д.м.н.)

ВЛИЗА В СИЛА
ОТ УЧЕБНАТА 2019/2020 Г.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО „ЕПИДЕМИОЛОГИЯ НА ИНФЕКЦИОЗНИТЕ ЗАБОЛЯВАНИЯ”

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН
„БАКАЛАВЪР”

СПЕЦИАЛНОСТ:
„ОПАЗВАНЕ И КОНТРОЛ НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ”

ЗАДОЧНО (ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ)

ПЛЕВЕН

2020 г.

ФОРМУЛЯР

Индекс: Фо 04.01.01-02

Издание: П

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дата: 10.01.2012 г.

Страница 2 от 16 стр.

По учебен план на МУ - Плевен - задължителна**Учебен семестър:** пети и шести**Хорариум:** 150 часа: 90 часа лекции и 60 часа упражнения**Брой кредити:** 3**Преподаватели:**

Доц. д-р Милена Карчева, дм, специалност „Епидемиология на инфекциозните болести”, Сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина”. Ректорат 1, стая 259, тел. 064 884-208.

Доц. д-р Таня Петкова, дм специалност „Епидемиология на инфекциозните болести”, Сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина”. Ректорат 1, стая 260, тел. 064 884-174.

Асистент д-р Калина Терзиева, специалност „Епидемиология на инфекциозните болести”, Сектор „Епидемиология, паразитология и тропическа медицина”. Ректорат 1, стая 258, тел. 064 884-225.

Табл. 1.

	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА ЛЕКЦИИТЕ ПО ЕПИДЕМИОЛОГИЯ НА ИНФЕКЦИОЗНИ БОЛЕСТИ - ПЕТИ СЕМЕСТЪР ОБЩА ЕПИДЕМИОЛОГИЯ НА ИНФЕКЦИОЗНИТЕ БОЛЕСТИ	Часове
1.	Епидемиологията като медицинска наука	2
2.	Инфекция и инфекциозен процес от епидемиологична гледна точка	2
3.	Епидемичен и епизоотичен процес- връзки и форми на проявление	2
4.	Механизъм на предаване на инфекцията - определение, фази	2
5.	Пътища и фактори на предаване на инфекцията	2
6.	Епидемиологичен контрол–определение, съставни части, основни мероприятия	2
7.	Структури за епидемиологичен контрол в Р. България	2
8.	Здравно законодателство	2
9.	Дезинфекция и стерилизация – методи, средства	2

ФОРМУЛЯР

Индекс: Фо 04.01.01-02

Издание: П

Дата: 10.01.2012 г.

Страница 3 от 16 стр.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

10.	Дезинсекция и дератизация. Методи и средства	2
11.	Контрол върху ефективността на ДДД дейностите	2
12.	Възприемчивост и невъзприемчивост към инфекциозни болести.Имунитет	2
13.	Международно сътрудничество в областта на инф. епидемиология	2
14.	Ликвидация на инфекциозните болести	2
15.	Биологична защита на населението	2
	ОБЩО	30

	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН НА ЛЕКЦИИТЕ ПО ЕПИДЕМИОЛОГИЯ НА ИНФЕКЦИОЗНИ БОЛЕСТИ - ШЕСТИ СЕМЕСТЪР СПЕЦИАЛНА ЕПИДЕМИОЛОГИЯ НА ИНФЕКЦИОЗНИТЕ БОЛЕСТИ	Часове
1.	Епидемиология на грип и ОРЗ	2
2.	Епидемиология на варицела и херпесвирусни инфекции	2
3.	Епидемиология на стрептококовата инфекция	2
4.	Епидемиология на менингококовата инфекция	2
5.	Епидемиология на легионелоза	2
6.	Епидемиология на морбили	2
7.	Епидемиология на епидемичен паротит	2
8.	Епидемиология на рубеола	2

ФОРМУЛЯР

Индекс: Фо 04.01.01-02

Издание: П

Дата: 10.01.2012 г.

Страница 4 от 16 стр.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

9.	Епидемиология на дифтерия	2
10.	Епидемиология на инфекциозна мононуклеоза	2
11.	Епидемиология на шигелози	2
12.	Епидемиология на салмонелози	2
13.	Епидемиология на ботулизъм и стафилококови хранит. токсикоинфекции	2
14.	Епидемиология на вирусен хепатит А и Е	2
15.	Епидемиология на полиомиелит	2
16.	Епидемиология на холера. Актуални чревни инфекции в детска възраст	2
17.	Епидемиология на Ку-треска и Лаймска борелиоза	2
18.	Епидемиология и профилактика на Марсилска треска.	2
19.	Епидемиология на орнитоза и петнист тиф	2
20.	Епидемиология на ККХТ, ХТБС и други ХТ	2
21.	Епидемиология на жълта треска и денга	2
22.	Епидемиология на чума и туларемия.	2
23	Епидемиология на шап и афтоза	2
24.	Епидемиология на кърлежов енцефалит	2
25.	Епидемиология на вирусни хепатити В, С и Д	2
26.	Епидемиология на спин и сексуално предавани инфекции	2

ФОРМУЛЯР

Индекс: Фо 04.01.01-02

Издание: П

Дата: 10.01.2012 г.

Страница 5 от 16 стр.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

27.	Епидемиология и профилактика на антракс и тетанус	2
28.	Епидемиология на и профилактика на бяс и газгангрена	2
29.	ВБИ – основни положения, разпространение, критерии, класификация	2
30.	Превенцията и дейности при възникнали епидемични ситуации от ВБИ	2
	ОБЩО	60

Табл. 3.

№	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН ЗА ПРАКТИЧЕСКИТЕ ЗАНЯТИЯ ПО ЕПИДЕМИОЛОГИЯ-ПЕТИ СЕМЕСТЪР	Часове
1.	Предмет, задачи и цели на епидемиологията. Методи	2
2.	Инфекциозен процес-възникване, фази, развитие	2
3.	Епидемичен процес – основни звена и движещи сили	2
4.	Съвременна класификация на механизмите на предаване	2
5.	Пътища и фактори на предаване на инфекцията. Видове епидемии	2
6.	Организация на борбата с ОЗБ в страната. Надзор и контрол	2
7.	Епидемиологично проучване- цели, задачи, етапи и организация	2
8.	Нормативно-справочна документална база по ЕИБ в Р. България	2
9.	Дезинфекция и стерилизация-нива, категоризация на обектите, техника	2
10.	Насекоми и гризачи с медицинско значение. Дезинсекция, дератизация	2
11.	Методики за контролиране на ДДД дейностите. Нормативна база	2
12.	Видове биопродукти. Класификация. Методи за приложение	2
13.	Организация на имунопрофилактиката в Р. България	2
14.	Показания и противопоказания при имунизирание	2
15.	Семинар	2
	ОБЩО	30

ФОРМУЛЯР

Индекс: Фо 04.01.01-02

Издание: П

Дата: 10.01.2012 г.

Страница 6 от 16 стр.

УЧЕБНА ПРОГРАМА

№	ТЕМАТИЧЕН ПЛАН ЗА ПРАКТИЧЕСКИТЕ ЗАНЯТИЯ ПО ЕПИДЕМИОЛОГИЯ-ШЕСТИ СЕМЕСТЪР	Часове
1.	Обща характеристика на РИ. Грип и варицела. Надзор и контрол	2
2.	Епидемиологичен контрол на стрептококова и менингококова инфекция	2
3.	Епидемиологичен контрол на морбили и легионелоза	2
4.	Епидемиологичен контрол на епидемичен паротит и рубеола	2
5.	Епидемиологичен контрол на дифтерия и инфекциозна мононуклеоза	2
6.	Обща характеристика на ЧИ. Салмонелози, шигелози и колиентерити	2
7.	Епидемиологичен контрол на хранителни токсинфекции. Хепатити А и Е	2
8.	Епидемиологичен контрол на полиомиелит и холера.ООИ-контрол	2
9.	Обща характеристика на трансмисивни тнфекции, надзор и контрол	2
10.	Епидемиологичен контрол на орнитоза, петнист тиф, ККХТ и ХТБС	2
11.	Епидемиологичен контрол на жълта треска, денга, чума и туларемия	2
12.	Семинар	2
13.	Профилактика и контрол на кръвнопреносимите биопатогени	2
14.	Превенция на ВБИ- стандарт по профилактика и контрол на ВБИ	2
15.	Заклучителен семинар	2
	ОБЩО	30

6. ТЕЗИСИ НА ЛЕКЦИИТЕ И УПРАЖНЕНИЯТА ПО „ЕПИДЕМИОЛОГИЯ НА ИНФЕКЦИОЗНИТЕ ЗАБОЛЯВАНИЯ”

6.1. ТЕЗИСИ НА ЛЕКЦИИТЕ:

1.Епидемиологията като медицинска наука (2 ч.)

Инфекциозните болести съпътстват човечеството от дълбока древност. Проблемът за тяхното изучаване е основата на епидемиологията на заразните болести и е изключително важен, тъй като концентрира целия теоретичен и практичен опит в борбата с тях. На съвременния етап значението е продиктувано от: тенденциите за ново разпространение на някои инфекциозни заболявания, които вече са били поставени под контрол; разширяване ендемичните зони на някои на заболявания, познати от миналото; поява на нови, непознати до сега инфекции; възможността някои хронични заболявания да са с инфекциозна причина; разпространението на вътреболничните инфекции, биологичната защита.

2.Инфекция и инфекциозен процес от епидемиологична гледна точка (2 ч.)

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 7 от 16 стр.

Основни положения на теорията за паразитизма като общобиологично явление. Видове взаимоотношения между микроорганизъм и макроорганизъм – класификации. Еволюция на микроорганизмите. Инфекциозният процес като взаимодействие между патогенни микроорганизми и човешки/животински организми на индивидуално ниво.

3.Епидемичен процес – обща характеристика (2 ч.)

Съставни части на ЕП – източник на инфекция, механизъм на предаване и възприемчиви индивиди. Движещи сили на ЕП. Връзки между епидемичен процес и эпизоотичен процес – основни групи инфекции според зависимостта на разпространението им от източници в животински популации.

4.Механизъм на предаване на инфекцията – определение, фази (2 ч.)

В представената лекция се разглежда механизмът на предаване на инфекцията. Това е процесът, чрез който се осъществява отделянето на патогенните микроорганизми от макроорганизма, преминаването им през външната среда и проникването им в друг възприемчив организъм. Фази: напускане на микроба от гостоприемника, пребиваване в околната среда, внедряване в нов макроорганизъм. Основни видове механизми на предаване на инфекцията.

5.Пътища и фактори на предаване на инфекцията (2 ч.)

Факторите на предаване са елементи от външната среда, с които се осигурява пренасянето на патогенните микроорганизми от заразен към нов възприемчив индивид. Видове фактори: първични, междинни, крайни; живи и неживи; класически и нови. Определение за път на предаване: съчетание на фактори в едно направление. Основни видове епидемии.

6.Епидемиологичен контрол – определение, съставни части, основни протиепидемични мероприятия (2 ч.)

Система на управление на борбата с инфекциозните болести. Включва различни структури и създадена организация за набиране на информация, предоставяне данни на съответните звена/институции за вземане на решение, свеждане на решенията за изпълнение до отговорните за това структури, непосредствена дейност за превенция и ликвидиране на епидемични ситуации, анализ за ефективността на провежданите мерки. Епидемиологичен надзор. Профилактични и протиепидемични мероприятия.

7.Структури за епидемиологичен контрол в България (2 ч.)

Структури на национално ниво. Длъжностни лица с отговорности към епидемиологичния контрол в страната. Структури на регионално ниво. Ведомствени структури за епидемиологичен контрол. Организация на взаимодействието на отделните звена при осъществяване на дейности по епидемиологичен контрол.

8.Здравно законодателство (2 ч.)

Основни нормативни документи, регламентиращи дейността по борбата с инфекциозните заболявания: Закон за здравето, Закон за лечебните заведения, Закон за храните; подзаконовни нормативни актове – наредби, указания, инструкции, заповеди, медицински стандарти, ръководства.

9.Дезинфекция и стерилизация – методи и средства (2 ч.)

Дезинфекцията е комплекс от мерки за унищожаване на патогенни микроорганизми причинители на инфекциозни заболявания. Действие на дезинфекционните средства – бактерицидно, бактериостатично; вирусцидно, фунгицидно, туберкулоцидно, спороцидно. Основни видове дезинфекция – профилактична, огнищна, крайна, антисептика. Стерилизацията е вид дезинфекция, при която задължително се унищожават всички видове микроорганизми във вегетативна и спорова форма. Основни методи за дезинфекция и стерилизация: физически и химически. Параметри на стерилизацията в автоклави. Химически дезинфектанти – основни групи и предназначение за използване. Плазмена стерилизация.

10.Дезинсекция и дератизация – методи и средства (2 ч.)

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 8 от 16 стр.

Дезинсекцията е комплекс от мерки за унищожаване на живите преносители на инфекциозни болести – насекоми. Основни понятия. Физични и химични методи. Основни групи химически инсектициди. Механизми на действие на химическите инсектициди. Дератизацията е комплекс от мерки за унищожаване на гризачите с епидемиологично и эпизоотологично значение като резервоари на инфекция. Биология и екология на синантропните гризачи. Механични и химични методи. Бързодействащи и бавнодействащи родентициди (антикоагуланти).

11. Контрол върху ефективността на ДДД дейностите (2 ч.)

Основни принципни положения при провеждане на контрола върху качеството на дезинфекцията и стерилизацията. Организация на работа на централната стерилизационна в болницата. Съвременни стандарти за обеззаразяване на обекти. Интегриран инсект контрол и родент контрол – превенция, мониторинг, събиране на актуални данни за биотопа, организация и провеждане на дератизацията, наблюдение на обекта, контрол на ефективността на използваните средства.

12. Възприемчивост и невъзприемчивост към инфекциозни болести. Имунитет. (2 ч.)

Основни видове защита на организма срещу биопатогени: неспецифична и специфична. Нива на защита. Определение за имунитет: Невъзприемчивост на организма към инфекциозни агенти и вещества с антигенни свойства. Класификации на видовете имунитет: вроден и придобит, активен и пасивен, локален и системен, клетъчен и хуморален, нестерилен и стерилен, индивидуален и колективен. Основни характеристики.

13. Международно сътрудничество в областта на инфекциозната епидемиология (2 ч.)

Международни здравни институции – Световна здравна организация, Европейски център за профилактика и контрол на заболяванията, Център за контрол на заболяванията в САЩ; работни групи, звена за контакти. Информационни системи и периодични издания, отразяващи глобалната и регионалната епидемична обстановка. Международни здравни правила. Граничен здравен контрол – структури, организация на работа за предотвратяване внос на инфекции. Международни документи свързани с превенцията на инфекциозни заболявания: Сертификат за здравен контрол на кораб, Сертификат за освобождаване от здравен контрол на кораб, Морска здравна декларация, Международен сертификат за имунизации или за прилагането на профилактично средство.

14. Ликвидация на инфекциозните болести (2 ч.)

Ликвидация (ерадикация) на инфекциозната болест е пълното преустановяване (изкореняване) на дадена болест, вкл. всички форми на инфекциозния процес, поради преустановяване на условията за съществуване на причинителя като биологичен вид. Елиминацията е степен на постигнат резултат в борбата с инфекциозните болести, при която в държава или регион съществуването на дадена инфекциозна болест е преустановено, независимо от възможността за циркулация на причинителя сред населението. Условия за постигане на ликвидация: антропонозен характер на заболяването, антигенна монолитност и биологично-еволюционни връзки на причинителя показващи далечна връзка с други родни паразити, липса на междинен хазаин, отсъствие на здраво носителство, предаване на инфекцията предимно по естествен механизъм, наличие на ефективно средство за борба. Глобални програми за ликвидация и постигнати резултати.

15. Биологична защита на населението (2 ч.)

Определение за биологична защита. Методи, средства, планове и действия, насочени към предпазване от нападение с биологични агенти, установяване на приложени такива и за предотвратяване на последиците от такова въздействие. Определение за биологичен агент: Бактерия, вирус, или гъбичка, които могат да се използват целенасочено като оръжие в биотероризъм или биологична война. Биологичната защита включва следните елементи: Предварителна подготовка: планиране и създаване на организация за защита и непосредствена защита: детекция (откриване наличието на биологичен агент в околната среда), идентификация на

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 9 от 16 стр.

биологичен агент (определяне вида и характеристиките на използвания като биологично оръжие микроорганизъм или токсин), издирване и изолация на заразените (в зависимост от контагиозността на биологичния агент), лечение в инфекциозно отделение или в структура за особено опасни инфекции, карантина на населеното място или район (при наличие на епидемиологични показания), дезинфекция, дезинсекция и дератизация (съобразно механизма на предаване на доказан биологичен агент), имунопрофилактика (при положение че за целта има рутинно използвано средство).

16.Епидемиология на грип и ОРЗ (2 ч.)

Определение. Етиология: типове и субтипове грипни вируси, основни антигени. Издържливост на причинителите във външната среда. Патогенеза, диагностика и клиника на грипното заболяване от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика на ЕП при класическата форма – разпространение на заболяването в миналото и в настоящия момент, здравно и социално значение на заболяемостта, съвременни форми на проявление (епидемии и пандемии), особености на зоонозните варианти на инфекцията, тенденции на ЕП.

17.Епидемиология на варицела и херпесвирусни инфекции (2 ч.)

Разпространение и значение на херпесвирусните инфекции. Обща характеристика на херпесните вируси. Морфология, класификация, диагноза, резистентност. Източник на инфекция. Механизъм, фактори и пътища на предаване. Възприемчивост и имунитет. Варицела – определение, разпространение, значение. Етиология, патогенеза, клинични форми с епидемиологично значение. Източник на инфекция. Механизъм, фактори и пътища на предаване. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес – разпространение, форми на епидемичен процес, възрастово разпределение, периодичност – сезонност и цикличност.

18.Епидемиология на стрептококова инфекция (2 ч.)

Обща характеристика на стрептококовите инфекции – определение, класификация на клиничните форми, епидемиологична характеристика, диагноза. Скарлатина - определение. Разпространение и значение на скарлатината. Етиология – микробиологична характеристика на *S. pyogenes*. Патогенеза на скарлатината от епидемиологична гледна точка. Източник на инфекция – епидемиологично значение на заразноста. Механизъм и фактори на предаване. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес на скарлатината – форми, сезонност, цикличност и др.

19.Епидемиология на менингококова инфекция (2 ч.)

Определение и значение на менингококовата инфекция. Етиология, морфология на причинителите, класификация. Патогенеза и клинични форми с епидемиологично значение. Източник на инфекция. Механизъм, фактори и пътища на предаване. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес – разпространение, форми на епидемичен процес, сезонност, възрастово разпределение, периодичност – сезонност и цикличност.

20.Епидемиология на легионелоза (2 ч.)

Определение. Етиология – микробиологична характеристика на *Legionella pneumophila*. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Доказване на вероятен и потвърден случай на легионерска болест. Обща характеристика на ЕП – разпространение на заболяването, значение като вътреболнична инфекция. Рискови обекти по отношение на легионелозата.

21.Епидемиология на морбили (2 ч.)

Определение. Разпространение и значение на морбили. Етиология - вирусологична характеристика на причинителя. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Източник на инфекция. Механизъм, фактори и път на предаване на инфекцията. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес – разпространение, форми на

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П Дата: 10.01.2012 г. Страница 10 от 16 стр.

епидемичен процес, възрастово разпределение, периодичност – сезонност и цикличност. Национална програма за ликвидация на морбили и вродена рubeола – основни положения.

22.Епидемиология на епидемичен паротит (2 ч.)

Определение. Разпространение и значение на паротитната инфекция. Етиология - вирусологична характеристика на причинителя. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Източник на инфекция. Механизъм, фактори и пътища на предаване на инфекцията. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес – разпространение, форми на епидемичен процес, възрастово разпределение, периодичност – сезонност и цикличност. Контрол на епидемичния паротит съгласно Национална програма за ликвидация на морбили и вродена рubeола – основни положения.

23.Епидемиология на рubeола (2 ч.)

Определение. Разпространение и значение на рubeолата на настоящия етап. Етиология - вирусологична характеристика на причинителя. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Източник на инфекция. Механизъм на предаване и риск от трансплацентарно заразяване. Характеристика на епидемичния процес – форми на ЕП, сезонност, цикличност и др. Вроден рubeолен синдром. Национална програма за ликвидация на морбили и вродена рubeола – основни положения.

24. Епидемиология на дифтерията (2 ч.)

Епидемиология на дифтерия. Определение. Микробиологична характеристика на причинителя и на отделяния от него екзотоксин. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика на ЕП – разпространение на заболяването в съвременни условия, състояние на колективния имунитет.

25.Епидемиология на инфекциозна моноклеоза (2 ч.)

Определение. Разпространение и значение на инфекциозната моноклеоза. Етиология - вирусологична характеристика на причинителя. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Източник на инфекция. Механизъм, фактори и пътища на предаване на инфекцията. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес – разпространение, форми на епидемичен процес, възрастово разпределение, сезонност.

26.Епидемиология на шигелози (2 ч.)

Определение. Разпространение и значение на шигелозите на съвременния етап. Етиология - микробиологична характеристика на р. Shigella. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Източник на инфекция – епидемиологична роля на болния човек и разноносителите. Механизъм, фактори и пътища на предаване на инфекцията. Възприемчивост и имунитет. Клинико-епидемиологична характеристика на шигелоза дизентерие, шигелоза флекснери и шигелоза зоней.

27.Епидемиология на салмонелози (2 ч.)

Определение. Разпространение и значение. Серологични видове и характеристики на на причинителя. Патогенеза и епидемиологично значение на клиничните форми. Източници на инфекция. Роля на разноносителите при хората. Механизъм, фактори и пътища на предаване. Възприемчивост и имунитет. Обща характеристика на епидемичния процес – разпространение, връзка с източници на инфекция болни хора, рискови хранителни продукти, връзка с определени професии.

28.Епидемиология на ботулизъм и стафилококови хранителни токсикоинфекции (2 ч.)

Определение за ботулизъм. Серологични видове на причинителя и характеристики на вегетативната и споровата форми. Патогенеза и клиника от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика на ЕП – разпространение на заболяването, най-често срещани серотипове, връзка с различни категории хранителни продукти. Определение за стафилококови хранителни токсикоинфекции. Патогенеза и клиника от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 11 от 16 стр.

на ЕП – разпространение, връзка с източници на инфекция болни хора, рискови хранителни продукти.

29.Епидемиология на вирусен хепатит А и вирусен хепатит Е (2 ч.)

Кратки исторически сведения, разпространение и значение. Определение на остри вирусни хепатити. Зони на разпространение на вирусен хепатит А. Етиология, патогенеза и клинични форми – типични и атипични. Източник на инфекция, механизъм, фактори и пътища на предаване. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес при вирусен хепатит А в България – разпространение, възрастово разпределение, сезонност, цикличност. Разпространение на вирусен хепатит Е. Етиология, патогенеза и особености в клиничното протичане на заболяването в ендемични райони. Източник на инфекция, механизъм, фактори и пътища на предаване. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес при вирусен хепатит Е в България – разпространение, възрастово разпределение.

30.Епидемиология на полиомиелит (2 ч.)

Определение. Разпространение на заболяването. Етиология – серотипове на полиомиелитните вируси. Патогенеза и клинични форми – епидемиологично значение. Източник, механизъм и пътища на предаване на инфекцията. Категории вирусноносителите и тяхното епидемиологично значение. Остри вяли парализи. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес – доимунизационен, имунизационен период и фаза на предликвидация, форми на епидемичния процес, възрастово разпределение, сезонност.

31.Епидемиология на холера (2 ч.)

Определение. Микробиологична и екологична характеристика на холерните вибриони. Патогенеза и клиника от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика на ЕП – разпространение на заболяването, значение на хидробионтите за съхраняване на причинителя в настоящия етап, особеност в протичането на последната холерна пандемия, засегнати от холера страни.

32.Епидемиология на Ку-треска и Лаймска борелиоза (2 ч.)

Определение за Ку-треска. Характеристика на *Soxiella burnetii*. Патогенеза и клиника от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика на ЕП – разпространение на заболяването в природните и селскостопански огнища и сред населението. Рискови групи. Определение за лаймската борелиоза. Характеристика на *Borelia burgdorferi*. Патогенеза, клиника и диагностика от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика на ЕП – разпространение на заболяването.

33.Епидемиология на марсилска треска (2 ч.)

Определение. Разпространение – особености в България. Етиология – характеристика на *Rickettsia conorii*. Патогенеза и клинично протичане от епидемиологична гледна точка. Източник и резервоар на инфекция. Механизъм на предаване. Вектори на предаване на инфекцията. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес – форми на епидемичния процес, природноогнищни зони, сезонност, възрастово разпределение, разпределение град/село, професионален характер

34.Епидемиология на орнитоза и петнист тиф (2 ч.)

Орнитоза – определение, разпространение и значение. Етиология - характеристика на причинителя. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Източник на инфекция. Механизъм на предаване. Характеристика на епидемичния процес – форми на епидемичния процес, рискови групи. Епидемичен петнист тиф - определение, разпространение и значение. Етиология и патогенеза в епидемиологичен аспект. Източник на инфекция. Механизъм на предаване. Вектори на предаване на инфекцията. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес. Значение на биологичните и социални фактори върху разпространението на заболяването.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 12 от 16 стр.

35.Епидемиология на ККХТ, ХТБС и други ХТ (2 ч.)

Вирусни хеморагични трески – класификация, обща характеристика. ККХТ – определение, разпространение и значение. Етиология - вирусологична характеристика на причинителя. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Източник на инфекция. Механизъм на предаване. Характеристика на ЕП при ККХТ – форми на ЕП, природноогнищни зони, рискови групи, вътреболнични епидемии. ХТБС - определение, разпространение и значение. Етиология и патогенеза от епидемиологичен аспект. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика на ЕП при ХТБС – форми на ЕП, природна огнищност, сезонност, професионалност

36.Епидемиология на жълта треска и денга (2 ч.)

Определение. Разпространение и значение на жълтата треска. Етиология - вирусологична характеристика на причинителя. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Източник на инфекция. Механизъм фактори и пътища на предаване. Характеристика на епидемичния процес: огнищност - природни и антропоургични огнища на заболяването, форми на епидемичния процес, сезонност. Денга - определение, разпространение и значение. Етиология - вирусологична характеристика на причинителя. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Източник на инфекция. Механизъм, фактори и пътища на предаване. Характеристика на епидемичния процес – форми на епидемичния процес, природна огнищност.

37.Епидемиология на чума и туларемия (2 ч.)

Определение за чума. Разпространение и значение на чумата на съвременния етап. Етиология - микробиологична характеристика на *Y. pestis*. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Източник на инфекция. Механизъм фактори и пътища на предаване. Характеристика на ЕП при чума – видове огнищност - природни и антропоургични огнища на чума, форми на ЕП, сезонност. Определение за туларемия. Разпространение и значение на туларемията в страната. Етиология - микробиологична характеристика на *F. tularensis*. Патогенеза и клинични форми от епидемиологична гледна точка. Източник на инфекция. Механизъм, фактори и пътища на предаване. Характеристика на ЕП при туларемия – форми на ЕП, природна огнищност, видове епидемии – професионални, битови, водни, хранителни и др.

38.Епидемиология на шап и афтоза (2 ч.)

Определение за шап. Разпространение и значение – медицинско и стопанско. Етиология – вирусологична характеристика на причинителя. Патогенеза и клинично протичане при човека. Източник и резервоар на инфекция. Механизъм, фактори и пътища на разпространение. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес – форми на епидемичния процес, професионален характер, възрастово разпределение, сезонност.

39.Епидемиология на кърлежов енцефалит и ерлихиози (2 ч.)

Определение за кърлежов енцефалит. Вирусологична характеристика на причинителя. Патогенеза и клиника от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика на ЕП – природноогнищни зони, рискови групи, сезонност. Определение за ерлихиози. Характеристика на рикетсията, причиняваща заболяванията ерлихиози. Патогенеза, клиника и диагностика от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика на ЕП.

40.Епидемиология на вирусен хепатит В, вирусен хепатит D и вирусен хепатит С (2 ч.)

Остри вирусни хепатити. Вирусен хепатит В – разпространение и значение на заболяването. Морфологична характеристика на причинителя. Патогенеза и епидемиологично значение на различните клинични форми. Източник на инфекция – болни и вирусоносители. Айсбергов феномен. Механизъм, фактори и пътища на предаване. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес. Вирусен хепатит С – разпространение и значение на заболяването. Морфологична характеристика на причинителя. Патогенеза и епидемиологично

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
		Издание: П
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 13 от 16 стр.

значение на различните клинични форми. Източник на инфекция – болни и вирусоносители. Айсбергов феномен. Механизъм, фактори и пътища на предаване. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес. Вирусен хепатит Д – разпространение и значение на заболяването. Морфологична характеристика на причинителя. Патогенеза и епидемиологично значение на различните клинични форми. Източник на инфекция – болни и вирусоносители. Механизъм, фактори и пътища на предаване. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес.

41.Епидемиология на СПИН и полово предавани инфекции (2 ч.)

Определение за СПИН. Вирусологична характеристика на причинителя. Патогенеза клиника и диагностика от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика на ЕП при протичащата в момента пандемия. Особенности на разпространението в отделните географски региони. Основни рискови групи. Определение за сексуално преносими инфекции. Причинители и нозологични единици. Фактори и пътища на предаване при отделните инфекции.

42.Епидемиология на антракс и тетанус (2 ч.)

Определение за антракс. Характеристика на вегетативната и спорова форма на *Bacillus anthracis* и на отделяния екзотоксин. Патогенеза, основни клинични форми и диагностика от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика на ЕП – особености на ендемичните огнища, възка между епизоотии и епидемии, използване на причинителя като биологичен агент. Определение за тетанус. Характеристика на вегетативната и спорова форма на причинителя. Патогенеза и клиника от епидемиологична гледна точка. Характеристика на отделните звена на ЕП. Обща характеристика на ЕП.

43.Епидемиология на бяс и газгангрена (2 ч.)

Бяс – определение, разпространение, значение. Етиология, патогенеза, основни клинични форми и диагностика от епидемиологична гледна точка. Източник и резервоар на инфекцията. Механизъм, фактори и пътища на предаване. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес – динамика в разпространението на заболяването при животните и човека, рискови групи лица. Газгангрена– определение, разпространение, значение. Етиология – микробиологична характеристика на причинителя. Патогенеза, особености в клиничното протичане и диагностика от епидемиологична гледна точка. Източник и резервоар на инфекцията. Механизъм, фактори и пътища на предаване. Възприемчивост и имунитет. Характеристика на епидемичния процес – динамика в разпространението на заболяването при животните и човека, форми на епидемичния процес, рискови групи лица

44.ВБИ – основни положения, разпространение, критерии, класификация (2 ч.)

Определение за ВБИ. Рискови звена по отношение на ВБИ. Основни критерии. I. Индикаторни ВБИ инфекции 1. Инфекции на хирургичното място. 2. Първичен сепсис. 3. Катетър свързани инфекции. 4. Инфекции на ДДП. 5. Инфекции на пикочните пътища. II. Други инфекции. 1. Инфекции на кости и стави. 2. Инфекции на ССС. 3. Инфекции на ЦНС. 4. Инфекции на окото, УНГ и устна кухина. 5. Инфекции на ГИС. 6. Други инфекции на ДП. 7. инфекции на половите органи. 8. Инфекции на кожата и меките тъкани. III. Системни инфекции-засягане на повече от един орган или система.

45. Превенцията и дейности при възникнали ВБИ (2 ч.)

Епидемиологичен надзор върху ВБИ в страната – основни положения. Специализирани структури: на национално ниво (експертен съвет на МЗ, Сектор ВБИ в Национална Референтна Лаборатория “Контрол и Мониториране на Антибиотичната Резистентност” и другите подразделения на НЦЗПБ); структури на регионално ниво – РЗИ, лаборатории по микробиология към медицинските университети; структури на болнично ниво – Болнична комисия за превенция на ВБИ, лаборатория по микробиология, екип за контрол на инфекциите, лекар за връзка, съответно - медицинска сестра за връзка в клиника/отделение. Програма за профи-

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 14 от 16 стр.

лактика и контрол на ВБИ в лечебните заведения и Програма за ограничаване на антимикробната резистентност.

6.2. ТЕЗИСИ НА УПРАЖНЕНИЯТА:

1.Предмет, задачи и цели на епидемиологията. Методи на епидемиологията. (2 ч.)

Задачите на епидемиологията включват: теоретично обяснение на епидемичния процес; приложение на средства и методи за борба с инфекциозните заболявания и усъвършенстване на епидемиологичния контрол. Методи: епидемиологично наблюдение, епидемиологичен анализ, епидемиологичен експеримент. Методики от други научни дисциплини.

2.Инфекциозен процес - възникване, фази, развитие. (2 ч.)

Епидемиологична оценка на периодите на инфекциозната болест. Примери с различни нозологични единици.

3.Епидемичен процес – основни звена и движещи сили. (2 ч.)

Източник на инфекция, механизъм на предаване на инфекцията, възприемчиви индивиди/групи/колективи. Природен и социален фактор.

4.Съвременна класификация на механизмите на предаване. (2 ч.)

Основна класификация съобразно механизма на предаване и типа на източника на инфекция. Други разновидности на класификациите-етиологични, патогенетични, клинични и приложението им в практиката.

5.Пътища и фактори на предаване на инфекцията. Видове епидемии. (2 ч.)

Основни пътища на предаване на инфекцията. Живи и неживи фактори на предаване. Нови фактори на предаване. Въздушно-капкови, хранителни, водни, млечни, контактно-битови, трансмисивни, покривни и вътреболнични епидемии.

6.Организация на борбата с ОЗБ в страната. Надзор и контрол. (2 ч.)

Организация на противоепидемичния контрол на заразните заболявания в Р. България - Наредба 21 за реда за регистрация, съобщаване и отчет на заразните болести.

7.Епидемиологично проучване- цели, задачи, етапи и организация. (2 ч.)

Етапи на епидемиологичното проучване. Епидемиологична анкета. Документално оформяне на събраната информация от епидемиологичното проучване - попълване на бързо известие и карта за епидемиологично проучване.

8.Нормативно справочна база по ЕИБ в Р. България. (2 ч.)

Закон за здравето, Закон за лечебните заведения, Закон за храните, Закон за защита при бедствия и др.

9.Дезинфекция и стерилизация- нива, Категоризация на обектите, техника. (2 ч.)

Високо, междинно и ниско ниво на дезинфекция. Категории обекти съобразно епидемиологичния риск. Дезинфекция с УВ лъчи. Сухи стерилизатори, автоклави и плазмени стерилизатори. Халоген съдържащи, фенолови производни, алдехиди, алкохоли, окислители, хлорхексидиноди дезинфектанти. Химически средства за стерилизация.

10.Насекоми и гризачи с медицинско значение. Дезинсекция, дератизация. (2 ч.)

Насекоми с медицинско значение-видове, жизнен цикъл, епидемиологично значение. Средства за дезинсекция-фосфоорганични, карбамати, синтетични перитроиди, регулатори на растежа, репеленти. гризачи с медицинско значение-синантропни и диви. Механичен метод, химичен метод (бързо действащи, бавнодействащи родентициди и антекоагуланти от първа и втора генерация).

11.Методики за контролиране на ДДД дейностите. Нормативна база. (2 ч.)

Отпечатъков метод, метод на смивовете, микробиологичен и химичен контрол на стерилизацията. Организация на работата в ЦБС. Инсект контрол и родент контрол.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 15 от 16 стр.

12. Видове биопродукти. Класификация. Методи за приложение. (2 ч.)

Обща характеристика на основните видове биопродукти – ваксини, серуми и имуноглобулини. Перорално, наочно, подкожно, назално и мускулно приложение на биопродуктите.

13. Организация на имунопрофилактиката в Р. България. (2 ч.)

Национален имунизационен календар. Наредба № 15 от 12.05.2005 г. за имунизациите в Република България.

14. Показания и противопоказания при имунизирание. (2 ч.)

Медицински противопоказания за имунизации. Надзор върху нежеланите реакции след ваксинация. Регистрация, съобщаване и проучване на НРВ.

15. Семинар по теми от № 1 до № 14 (2 ч.)

16. Обща характеристика на респираторните инфекции. Грип и варицела. Надзор и контрол. (2 ч.)

Основни мерки при инфекции на дихателните пътища. Международна система за мониториране на вирусните причинители. Мерки в междуепидемичния етап и в епидемичния прериод на грипа. Имунопрофилактика. Превенция на варицела.

17. Епидемиологичен контрол на стрептококова и менингококова инфекция. (2 ч.)

Епидемиологичен контрол на скарлатината-контрол в детски заведения, пеницилинова профилактика и МБ изследвания. Профилактика на стрептококовите усложнения. Епидемиологичен контрол на менингококовата инфекция. Практически аспекти върху проследяване на носителството

18. Епидемиологичен контрол на морбили и легионелоза. (2 ч.)

Мерки спрямо заболели от морбили и контактни. Имунопрофилактика-комбинирана ваксина. Профилактични мерки в рискови за легионелоза обекти. Мерки в епидемично огнище на легионелоза.

19. Епидемиологичен контрол на епидемичен паротит и рубеола. (2 ч.)

Мерки спрямо заболели от епидемичен паротит и контактни. Мерки спрямо заболели от рубеола и контактни. Имунопрофилактика-комбинирана ваксина.

20. Епидемиологичен контрол на дифтерия и инфекциозна мононуклеоза. (2 ч.)

Мерки спрямо заболели от дифтерия и контактни. Мерки спрямо заразители на токсигенни щамове. Имунопрофилактика. Мерки спрямо болните и контактни от инфекциозна мононуклеоза.

21. Обща характеристика на чревни инфекции. Салмонелози, шигелози и колиентерити. (2 ч.)

Основни мерки чревни инфекции. Профилактични мерки. Мерки при поява на шигелози-откриване, съобщаване, лечение и изписване и диспансерно наблюдение на шигелозно болните. Контрол върху контактните лица. Дезинфекция на средата. Мерки в епидемично огнище при салмонелози: епидемиологично проучване /карта за извършено епидемиологично проучване при взрив от хранително заболяване/. Колаборация с ветеринарно-медицински екипи. Система ХАСЕП.

22. Епидемиологичен контрол на хранителни токсинфекции. Вирусни хепатити А и Е. (2 ч.)

Откриване и изолация на болни от вирусен хепатит А. Наблюдение на контактните. хигиенни мерки. Дезинфекция на средата. Имунопрофилактика. Откриване и изолация на болни от вирусен хепатит Е. Наблюдение на контактните бременни. Хигиенни мерки. Дезинфекция на средата.

23. Епидемиологичен контрол на полиомиелит и холера. ООИ-контрол. (2 ч.)

Откриване и изолация на болни с доказан полиомиелит. Изолация на контактни. Имунопрофилактика с инактивирана и жива ваксина. Откриване и изолация на болни с холера. Органи-

	ФОРМУЛЯР	Индекс: Фо 04.01.01-02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: П
		Дата: 10.01.2012 г.
		Страница 16 от 16 стр.

зация и провеждане на противоепидемичен режим в епидемично огнище на холера. Имунопрофилактика. Режим на работа при ООИ.

24.Обща характеристика на трансмисивните инфекции, надзор и контрол. (2 ч.)

Обща характеристика на трансмисивните инфекции. Основни мерки при Ку-креска, марсилска треска и лаймска борелиоза. Природно и селскостопанско-огнищни зони.

25.Епидемиологичен контрол на орнитоза, петнист тиф, ККХТи ХТБС. (2 ч.)

Природно-огнищни зони на ККХТи ХТБС. Основни превантивни мерки. Ваксинапрофилактика при ККХТ.

26.Епидемиологичен контрол на жълта треска, денга, чума и туларемия. (2 ч.)

Природно-огнищни зони. Основни профилактични мерки. Имунопрофилактика. Организация на дъсъместната дейност с ветеринаро-медицински екипи.

27.Семинар. (2 ч.)

Семинар върху материала по теми от № 16 до № 26.

28.Профилактика и контрол на кръвнопреносимите биопатогени. (2 ч.)

Основни мерки в профилактиката на кръвно-преносимите биопатогени – ВХВ, ВХС и СПИН. Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Р. България.

29.Превенция на ВБИ-медицински стандарт по профилактика и контрол на ВБИ. (2 ч.)

Обсъждане на епидемични ситуации от ВБИ. Наредба № 3 от 8.05.2013 г. за утвърждаването на медицински стандарт по превенция и контрол на вътреболничните инфекции. Други нормативни документи.

30.Заключителен семинар. (2 ч.)

Семинар върху материала по теми от № 28 и № 29.